

Wyspa pełna złudzeń

(Dokończenie ze strony 4)

54-59], gdzie potrzeba udowodnienia dominacji, wrodzony instynkt rywalizacji i pragnienie wykazania własnej męskiej wyższości nad innym facetem przed seksualnie rozbudzoną, młodą kobietą, która i tak nie liczy się z niczym, stanowi podstawę fabuły. W kolejnej, budzącej strach i odrazę, scenie dramatu McDonagh'a wysoki i muskularny Bobby krwawo pobije ołowianą „gazurką” wychudzonego i kulawego Billego, gdy ten wróci z Ameryki na wyspę, ale na romantyczny spacer, a może i nie tylko, Helen pójdzie wkrótce z tym drugim...

7.

Sporadyczna obecność w dramacie McDonagha rodzimej irlandzkiej whiskey o barwie złota, oznacza sugerowaną już w mitycznych opowieściach o Zeusie i Danae (złoty deszcz), bliskość niezwykłej siły uwodzenia, pożądania, erotyki i seksu [Mengham 2012: 270], które są przejawem nieokielzanej naturalności i spontaniczności [Baudrillard 2005: 112]. Ucieczka Billy'ego do filmowego Hollywood może być interpretowana jako zachowanie dyktowane freudowskim „narcyzmem pierwotnym”, w którym dominuje „niechęć do posiadania fallusa, w odróżnieniu od bycia nim” [Mengham 2012: 264]. Dziecko, jakim jest w tym momencie nastoletni Billy, tylko nieudolnie próbuje stać się fallusem [Mengham 2012: 263], uzupełnieniem braku swojej nigdy nie poznanej matki, co „chuch miała, taki, że z nóg zwałowało” [McDonagh 2000, 2011: scena 9]. Billy dopiero po powrocie z Ameryki na rodzinną wyspę, w swojej twórczej drodze „od pragnienia/pożądania do wytwarzania / produkowania” [Baudrillard 2006, 2007], zajmie właściwe miejsce w prowincjonalnym społeczeństwie poprzez posiadanie fallusa i stanie się uwodzicielem, jak zrobił to kiedyś nieznany mu ojciec „stary ochlapus i rozrabiaka, co bez przerwy brał się do bicia” [McDonagh 2000, 2011: scena 9].

Epilog

Ciekawym może być także fakt, iż Roman Polański (1933) odebrał tytuł Honorowego Obywatela Miasta Łodzi (razem z Janem Karskim (1914-2000), Kazimierzem Dejmkiem (1924-2002) i Markiem Edelmannem (1919-2009)) i odsłonił swoją wmontowaną w trotuar mosiężną „gwiazdę sławy” [JP 2000; Pietras 2000] przed wejściem do łódzkiego Grand Hotelu przy ulicy Piotrkowskiej dokładnie na miesiąc przed premierą w dniu 16 czerwca 2000 roku „Kaleki z Inishmaan” w reżyserii Remigiusza Brzyka na deskach

Dużej Sali Teatru Nowego w Łodzi [Pawłowski 2000]. Co więcej, niemal dokładnie *vis a vis* wspomnianego Grand Hotelu (który przez całe lata był centralnym miejscem spotkań ekip filmowych w Łodzi), słynnej niegdyś kawiarni artystów „Honoratka” (zamkniętej w 1974 roku po śmierci właścicielki Stefanii Brudzińskiej) oraz kamienicy, gdzie mieszkał jako dziecko Artur Rubinstein (1887-1982), od blisko 40 lat zlokalizowany jest w piwnicach neorenesansowego pałacu i banku Maksymiliana Goldfedera (1847-1923) nastrojowy, frenetyczny i stylowy „Irish Pub” z barem pełnym legendarnych marek irlandzkiej whiskey o barwie złota: Tullamore DEW, Bushmills, Locke, Kilbeggan.

prof. Grzegorz Bazylak

Przypisy:

- Anspach M.R., 2013, *Dobra pożądane: Karl Polanyi, René Girard i krytyka gospodarki rynkowej*, przeł. T.M. Myśków, „Czterdzieści i cztery”, Nr 6, s.85-95.
 Barrie J.M., 1958, *Przygody Piotrusia Pana*, przeł. Z. Rogoszońska, Warszawa: Nasza Księgarnia.
 Baudrillard J., 2005, *O uwodzeniu*, przeł. J. Margański, Warszawa: Wyd. Sic!
 Baudrillard J., 2007, *Wymiana symboliczna i śmierć*, przeł. S. Królak, Warszawa: Wyd. Sic!
 Baudrillard J., 2006, *Spółczesność konsumpcyjna. Jego mity i struktury*, przeł. S. Królak, Warszawa: Wyd. Sic!
 BIS, 2013, Biblioteka Internetowa Strażnicy, *Kulawy*, <http://wol.jw.org/pl/wol/d/r12/lp-p/1200002672>; akcesja: 20.04.2013.
 Bryndal R., *Wywiad z Romanem Polańskim: O wszystkim decyduje instynkt*, „Chimera”, Nr 12/1(11), s.54-59.
 Chłędowski K., 1958, *Dwór w Ferrarze*, Warszawa: PIW.
 Cotterell A., 1996, *Europa*, [w:] *Słownik mitów świata*, przeł. W. Ceran, Katowice: Wyd. Książnica.

- Czabańska-Rosada M., 2012, *Być outsiderem-degradacja czy nobilitacja?*, „Lamus” Nr 9, s.26-31.
 Debord G., 2006, *Spółczesność i spektakl*, przeł. M. Kwatko, Warszawa: PIW.
 Felis P.T., 2013, *Pieta-pseudofilozofia made in Korea*, „Gazeta Wyborcza”, Nr 280(8009) s.19.
 Hagen R.-M., Hagen R., 2001, *Bruegel. Dzieła wszystkie*, przeł. E. Tomczyk, Warszawa: Edipresse TMC Art.
 JP, AŚ, WIOL, 2000, *Czterech Honorowych*, „Gazeta Łódzka”, Nr 113(2982) s.1 i 5.
 Kalinowska A., 2010, *Kubuś czy Piotruś – dziecko i dzieciństwo jako trudny temat literatury XX wieku*, „Annales UMCS, Sectio FF”, 27(1), s.113-122.
 MacNamara K., Dąbrowska D., Baden M., Helle N., 2011, *Advances in the ageing chemistry of distilled spirits matured in oak barrels*, „LC & GC Europe”, 24(9), s.448-467.
 McDonagh M., 2000, *Kaleka z Inishmaan*, przeł. M. Semil, Łódź, Wyd. Teatr Nowy w Łodzi.
 McDonagh M., 2011, *Kaleka z Inishmaan*, przeł. M. Semil, [w:] *Dramaty irlandzkie*, Dialog, Kraków-Warszawa: Instytut Książki, s.112-153.
 Mengham R., 2012, *Loving- bajeczny aparat*, przeł. M. Werbanowska, „Literatura na świecie”, Nr 3-4 (488-489), s.231-283.
 Morris R., 2010, *Uwagi o rzeźbie. Teksty*, przeł. K. Bojarska, Łódź, Wyd. Muzeum Sztuki w Łodzi.
 Pawłowski R., 2000, *Kaleka z Inishmaan w Teatrze Nowym w Łodzi*, „Gazeta Wyborcza”, Nr 145(3446) s.10.
 Pietras M., 2000, *Jestem własnym kelnerem. Roman Polański o studiach, filmach i aktorach*, „Dziennik Łódzki”, Nr 117, s.14.
 Ratkowska L., *Postrzeganie i obrazowanie kalekiego ciała w pierwszych latach po II wojnie światowej*, „Pamięć i przyszłość” - Wrocław, Nr 7(1/10), s.41-49.
 Selenic S., 1971, *Pamiętnik Piotra Kaleki*, przeł. M. Pertyńska, Warszawa: PIW..
 Tatum E., *Seria niefortunnnych randek nieheteronormatywnej dziewczyny na wózku*, przeł. J. Kowalska, „Codziennik Feministyczny”, <http://codziennikfeministyczny.pl>, akcesja: 20.04.2014.
 Žižek S., 2010, *Lacan. Przewodnik Krytyki Politycznej*, przeł. J. Kutyla, Warszawa: Wyd. Krytyki Politycznej.

Foto: Błażej Peszek (Billy, przy stole), Milena Lisiecka (Helen) i Paweł Pabisiak (Bartley) w spektaklu *Kaleka z Inishmaan* w Teatrze Nowym w Łodzi (premiera 16.06.2000). Fot. Sergiusz W (Sergiusz Wasilewski). Copyright © 2014 by Sergiusz W (Sergiusz Wasilewski). All rights reserved. Reprinted by kind permission of the Author. Wszystkie prawa zastrzeżone. Przedruk za zgodą Autora.

